

komanda 5. vojne oblasti
str.pov.br. 09/75-991
07.11.1991. godine

h i t n o
uruciti odmah

na licnost komandanta (ns)

u prilogu akta dostavljamo vam izvorno naredjnej nacelnika gs os sfrj str.pov.br. 135-1 od 07.11.1991. godine kojim se regulise onesposobljavanje borbene i druge tehnike.

obavezujem sve komandante jedinica- ustanova da odgovorno i dosledno obezbede realizaciju naredjenja nacelnika gs os sfrj.

o realizaciji zadatka pismeno me izvestiti najkasnije do 06.00 casova 09.11.1991. godine.

k o m a n d a n t
general-pukovnik
zivota avramovic

savezni sekretarijat za narodnu odbranu
generalstab oruzanih snaga sfrj
1. uprava

operativni centar
str.pov.br. 135-1
07.11.1991. godine

na licnost komandanta /ns/

komandi 5. vo, vpo i rv i pvo

u vezi sa situacijom u blokiranim garnizonima, a u cilju preduzimanja mera da sto manji deo tehnike i ubojnih sredstava padne u ruke oruzanim formacijama republike hrvatske,

n a r e d j u j e m

1. odmah izvesti totalnu blokadu svih luka i vazduznog prostora.

2. sva borbena vozila i orudja odmah onesposobiti do te mere da ne mogu biti upotrebljena protiv snaga jna: to uciniti: zaribavanjem motora, razaranjem najvitalnijih delova, svajsovanjem i progorevanjem, naduvavanjem cevi upotrebom eksploziva, unistavanjem hidraulike i elektronike kao i paljenjem /polivanje benzinom i paljenjem/.

3. pesadijsko naoruzanje i streljacku municiju, gde nema eksplozivnih materija, unistavati paljenjem, pozarima.

4. sva skladista municije vecih kalibara od 12,7 mm i mes unistiti miniranjem, uz preduzimanje mera zastite /zaklanjanja ili izvlacenja ljudi/.

5. neborbena m/v i druga tehnicka sredstva /agregate, inz.masine i dr./ unistiti onesposobljavanjem za pokret /zaribavanje, unistavanjem elektroinstalacija i vitalnih sklopova i paljenjem/.

6. od borbene tehnike i naoruzanja zadržati samo onoliko broj borbenih vozila i sistema, kao i licnog naoruzanja koliko ima ljudi, posluga i posada. sa ovim sredstvima izvoditi b/d u cilju odbrane od napada u zoni dometa istih. u tom slucaju zestoko

uzvratiti na svaki napad. ova sredstva takodje pripremiti za unistavanje- onesposobljavanje na odgovarajuci nacin.

7. u toku izvršavanja ovih zadataka svim raspolozivim sredstvima spreciti izdajnike da ljude i tms / neopstecena: predaju u ruke neprijatelju.

8. borbene sisteme vecih egekata dejstvava, kao sto su raketni sistemi pvo, takodje staviti u funkciju pretnje i odmazde, izabrati ciljeve i zapretiti njihovim sigurnim unistenjem, sto i uciniti ako se ne ispune nasi zahtevi ili budu ugrozeni zivoti nasih ljudi.

9. skladista sa vecim kolicinama ubojnih, pogonskih i mes koja mogu imati vece razarajuće dejstva, takodje staviti u funkciju pretnje i izvlacenja dela tih sredstava. ako se u tom e na uspe ista unistavati bez obzira na posledice.

10.1 u garnizonima koja je moguće deblokirati spolja : sto procenit

ili se probiti, onesposobljavati samo tms koja se na mogu izvuci, o cemu poslati odluku gs os sfrj.

11. pocetak rusenja: onesposobljavanja/ odmah a najkanije do 02. 00, 9 novembra 1991. godine.

komandanti svih nivoa preduzece stroge mere izvršenja ovih zadataka i licno mi odgovaraju za izvršenje ovog naredjenja.

nesme se dozvoliti da zbog neodgovornog ponasanja ili izdaje tms padnaju u ruke naprijatelj. prema onima koji to pokusaju da ucine preduzeti energicne mere,

nacelnik generalstabe
oruzanih snaga sfrj
general pukovnik
blagoje adzic

PRIMLJENO:	07-11-1991	2200			
	(DAN I MESEC)	(CAS I MINUT)			
(TAMU NAZIV)	(BR. TELEGRAMA)	(BR. GRUPA)	(DITAJST)	(NACIN OBRADU)	(BR. SL. KAZI)
OBRADENO:	07-11-1991	2220			
	(DAN I MESEC)	(CAS I MINUT)			
ODPISANO:		2230			
	(DAN I MESEC)	(CAS I MINUT)			

**PREPIS PISMA - UKAZA NAČELNIKA
GENERALŠTABA JLA BLAGOJE ADŽIĆA**

savezni sekretarijat, za narodnu odbranu
generalštab oružanih snaga sfrj
1. uprava

operativni centar
str. pov. br. 135-1
07.11.1991. godine

na licnost komandanta /ns/

komandi 5. vo, vpo i rv i pvo

u vezi sa situacijom u blokiranim garnizonima, a u cilju preduzimanja mera da što manji deo tehnike i ubojnih sredstava padne u ruke oružanim formacijama republike hrvatske,

n a r e d j u j e m

1. odmah izvršiti totalnu blokadu svih luka i vazduznog prostora.

2. sva borbena vozila i orudja odmah onesposobiti do te mere da ne mogu biti upotrebljena protiv snaga jna, to uciniti: zaribanjem motora, razaranjem najvitalnijih delova svajsovanjem i progorevanjem, naduvanjem cevi upotrebom eksploziva, unistavanjem hidraulike i elektronike kao i paljenjem/polivanjem benzinom i paljenjem/.

3. pesadijsko naoruzanje i streljacku municiju, gde nema eksplozivnih materijala, unistavati paljenjem, pozarima.

4. sva skladista municije vecih kalibara od 12,7 mmi mes unistiti miniranjem, uz preduzimanje mera zastite / zaklanjanja ili izvlačenja ljudi/.

5. neborbenam/v i druga tehnička sredstva / agregate, inz. masina i dr./ unistiti onesposobljavanjem za pokret / zaribanje, unistavanjem elektroinstalacija i vitalnih sklopova i paljenjem/.

6. od borbene tehnike i naoruzanja zadržati samo onoliko broj borbenih vozila i sistema, kao i licnog naoruzanja koliko ima ljudi, posluga i posada, sa ovim sredstvima izvoditi b/d u cilju odbrane od napada u zoni dometa istih, u tom slucaju zestoko

NI DEL PISMA

gs os sfrj = general štab oboroženih sil SFRJ

mes = minsko eksplozivna sredstva

b/d = borbeno dejstvovanje (vojaško delovanje)

tms = tehnično motorizirana sredstva

pvo = protivavdušna obrana (protizračna obramba)

uzvratiti na svaki napad. ova sredstva takodje pripremiti za unistavanje - onesposobljavanje na odgovarajući način.

7. u toku izvrsavanja ovih zadataka svim raspolozljivim sredstvima spreciti izdajnike da ljude i tms/ neopstecena: predaju u ruke neprijatelju.

8. Borbene sisteme vecih egekata dejstvava, kao sto su raketni sistemi, pvo, takodje staviti u funkciju pretnje i odmazde, izabrati ciljeve i zapretiti njihovim sigurnim unistenjem, sto i uciniti ako se ne ispune nasi zahtevi ili budu ugrozeni nasi zivoti nasi ljudi.

9. skladista sa vecim kolicinama ubojnih, pogonskih in mes koja mogu imati vece razarajuće dejstva, takodje staviti u funkciju pretnje i izvlačenja dela tih sredstava. ako se u tom e na uspe ista unistavati bez obzira na posledice.

10.1 u garnizonima koja je moguće deblokirati spolja: sto proceniti

ili se probiti, onesposobljavati samo tms koja se na mogu izvuci, o cemu poslati odluku gs os sfrj.

11. pocetak rusenja: onesposobljavanja/ odmah a najkasnije do 02. 00, 9. novembra 1991. godine.

komandanti svih nivoja preduzece stroge mere izvrsenja ovih zadataka i licno mi odgovaraju za izvrsenje ovoga nafedjenja.

nesme se dozvoliti da zbog neodgovornog ponasanja ili izdaje tms padaju u ruke neprijatelj. prema onima koji to pokusaju da ucine preduzeti energicne mere,

nacelnik generalstabe
oružanih snaga sfrj
general pukovnik
blagoje adzic

PRIMLJENO : 07-11-1991 22.00
(DANI/MESEC) (CAS /MINUT) (HITNOST)

(TANI NAZIV) (BR. TELEGRAMA) (BR. GRUPA) (HITNOST) (NAČIN OBRADBE)

OBRAĐENO : 07-11-1991 22.25
(DANI/MESEC) (CAS /MINUT) (HITNOST)

OPREDELAČIO : 22.30
(DANI/MESEC) (CAS /MINUT) (HITNOST)

Uloga Čada u slučaju Rijeke

Ovo je prilika da vas pitam o stvarnoj ulozi generala Marijana Čada u mirnom okončanju krize s JNA i napuštanju Rijeke? Do polovice listopada 1991. bili ste načelnik PU u Rijeci i jedan od glavnih pregovarača s JNA.

– Točno je da sam sudjelovao u pregovorima s bivšom JNA. Ti su pregovori ponekad bili vrlo teški, ali su na kraju rezultirali povlačenjem agresorske vojske u Crnu Goru. Rijeka je tada bila spašena, i neki ljudi, poput gradonačelnika Slavka Linića i generala Marijana Čada, odigrali su u tome izuzetno značajnu ulogu. Ne umanjujem, dakako, zasluge svih drugih – od naših

branitelja, preko saborskih zastupnika, do ljudi iz državnoga vodstva. Vrijeme je da se u ovom prijevodu oko Čada kaže kako su njegove zasluge za mirno oslobađanje Rijeke itekako velike. Bez njega ne bi se moglo provesti povlačenje bivše JNA iz riječkih kasarni, a to znači da bi se Rijeka morala osloboditi na drugi način. Iako smo mi bili spremni Rijeku osloboditi i oružjem, cijena bi bila previsoka. Premda JNA nije imala dubinu fronte, premda su svakim danom bili sve slabiji, a mi sve jači, posljedice razaranja, a tu mislim prvenstveno na zračnu odmazdu bile bi katastrofalne po grad i njegove stanovnike, po industrijske pogone na kojima je počivala logistika

hrvatskih snaga, pa ulogu generala bivše JNA Marijana Čada u tim događajima treba, napokon, pošteno, bez zadrnosti i strasti, povijesno valorizirati. Osobno ocjenjujem njegovu ulogu pozitivnom, prvo iz razloga što mi nismo u Rijeci imali niti jedan značajniji incident s jugo-vojskom, premda su tenzije itekako postojale. Drugo, jugo-vojska je na miran način otišla iz Rijeke, također bez incidenata, i treće, ističem njegov doprinos u spašavanju naših djelatnika, policajaca koji su u ljeto 1991. bili na Plitvicama u vrlo teškoj situaciji. Treba ga cijeniti i stoga što su uz njegovu suglasnost Rijeka i šire riječko područje dobili značajne količine oružja.

– Točno je da sam sudjelovao u pregovorima s bivšom JNA. Ti su pregovori ponekad bili vrlo teški, ali su na kraju rezultirali povlačenjem agresorske vojske u Crnu Goru. Rijeka je tada bila spašena, i neki ljudi, poput gradonačelnika Slavka Linića i generala Marijana Čada, odigrali su u tome izuzetno značajnu ulogu. Ne umanjujem, dakako, zasluge svih drugih – od naših

Uloga Čada u slučaju Rijeke

Novi List, Subota, 26. svibnja 2007

**NEKADAŠNJI NAČELNIK PU RIJEKA, A POTOM I
POLICIJSKE UPRAVE DUBROVNIK, NA 15. OBLJETNICU
OSLOBODENJA TOGA GRADA**

Ovo je prilika da vas pitam o stvarnoj ulozi generala Marijana Čada u mirnom okončanju krize s JNA i napuštanju Rijeke? Do polovice listopada 1991. bili ste načelnik PU u Rijeci i jedan od glavnih pregovarača s JNA.

„- Točno je da sam sudjelovao u pregovorima s bivšom JNA. Ti su pregovori ponekad bili vrlo teški, ali su na kraju rezultirali povlačenjem agresorske vojske u Crnu Goru. Rijeka je tada bila spašena, i neki ljudi, poput gradonačelnika Slavka Linića i generala Marijana Čada, odigrali su u tome izuzetno značajnu ulogu. Ne umanjujem, dakako, zasluge svih drugih - od naših branitelja, preko saborskih zastupnika, do ljudi iz državnoga vodstva. Vrijeme je da se u ovom prijevodu oko Čada kaže kako su njegove zasluge za mirno oslobađanje Rijeke itekako velike. Bez njega ne bi se moglo provesti povlačenje bivše JNA iz riječkih kasarni, a to znači da bi se Rijeka morala osloboditi na drugi način, lako smo mi bili spremni Rijeku osloboditi i oružjem, cijena bi bila previsoka. Premda JNA nije imala dubinu fronte, premda su svakim danom bili sve slabiji, a mi sve jači, posljedice razaranja, a tu mislim prvenstveno na zračnu odmazdu bile bi katastrofalne po grad i njegove stanovnike, po industrijske pogone na kojima je počivala logistika hrvatskih snaga, pa ulogu generala bivše JNA Marijana Čada u tim događajima treba, napokon, pošteno, bez zadrnosti i strasti, povijesno valorizirati. Osobno ocjenjujem njegovu ulogu pozitivnom, prvo iz razloga što mi nismo u Rijeci imali niti jedan značajniji incident s jugo-vojskom, premda su tenzije itekako postojale. Drugo, jugo-vojska je na miran način otišla iz Rijeke, također bez incidenata, i treće, ističem njegov doprinos u spašavanju naših djelatnika, policajaca koji su u ljeto 1991. bili na Plitvicama u vrlo teškoj situaciji. Treba ga cijeniti i stoga što su uz njegovu suglasnost Rijeka i šire riječko područje dobili značajne količine oružja.“

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA PRIMORSKO-GORANSKA
GRAD RIJEKA
GRADONAČELNIK

Rijeka, 20. srpnja 1995.

Na temelju usmene molbe g. Marjana Čada, umirovljenog general-potpukovnika, a za potrebe vođenja revizije sudskog postupka za utvrđivanja prava na mirovinu pred Vrhovnim sudom Republike Slovenije, dajem sljedeću

I z j a v u

Nakon završetka ratnih operacija u Sloveniji kao predsjednik Izvršnog vijeća tadašnje općine Rijeka imao sam razgovor s general-potpukovnikom Marjanom Čadom.

Gospodin Čad me je izvijestio da je on kao vojnik nastojao profesionalno izvršiti svoj zadatak zaposjedanja granica, ali bez rušenja i uništavanja, te pazeci da ne bi bilo ljudskih žrtava. Bilo je evidentno da ga je rat u Sloveniji duboko pogodio i rekao je da odmah podnosi zahtjev za mirovinu, jer je u to vrijeme već imao uvjete za mirovinu, te da misli ostati živjeti u Rijeci, odnosno u rodnoj Sloveniji.

Odmah tada sam mu predložio, naslućujući što se sprema i Hrvatskoj, da ne bi trebao žuriti s odlaskom u mirovinu izamolio ga da ne podnosi zahtjev za mirovinu. Tijekom ljeta još smo u nekoliko navrata o tome razgovarali i tada je g. Čad zatražio da razgovaram s gospodinom Račanom i Tomcem, te da oni prenesu g. Kučanu našu želju da g- Čad ne odlazi u mirovinu već da ostane na čelu 13. korpusa tadašnje JNA u Rijeci.

Ja sam obavio taj razgovor s gospodom Račanom i Tomcem, a oni su tada razgovarali o ostanku g. Čada na mjestu zapovjednika 13. korpusa tadašnje JNA i s gospodinom Gregorićem predsjednikom Vlade i Kriznog štaba, a i s g. Kučanom.

Kao predsjednik Kriznog štaba općine Rijeka imao sam neprestani kontakt s g. Čadom koji je pokazivao visoko razumijevanje za suradnju na očuvanju Rijeke od uništenja.

Ova se izjava može koristiti za potrebe revizije u raspravi pred Vrhovnim sudom Republike Slovenije, a po potrebi sam spreman i usmeno potvrditi ovdje iznesene navode.

Gradonačelnik Grada Rijeke
i ex predsjednik Izvršnog vijeća
i Kriznog štaba općine Rijeka

Slavko Linčić

IZJAVA ŽUPANA OBČINE REKA SLAVKA LINČIĆA

„Ja sam obavio taj razgovor s gospodom Račanom i Tomcem, a oni su tada razgovarali o ostanku g. Čada na mjestu zapovjednika 13. korpusa tadašnje JNA i s gospodinom Gregorićem, predsjednikom Vlade i Kriznog štaba, a i s g. Kučanom. Kao predsjednik Kriznog štaba općine Rijeka imao sam neprestani kontakt s g. Čadom koji je pokazivao visoko razumijevanje za suradnju na očuvanju Rijeke od uništenja...”

20. srpnja 1995